

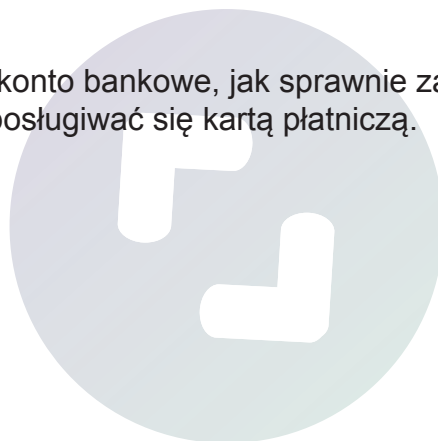
dostępne
finanse

ABC FINANSÓW OSOBISTYCH

przewodnik po świecie finansów

Podpowiemy Państwu, jak wybrać konto bankowe, jak sprawnie założyć rachunek,
jak bezpiecznie posługiwać się kartą płatniczą.

NBP

Narodowy Bank Polski

DLACZEGO WARTO TRZYMAĆ PIENIĄDZE W BANKU?

- Pieniądze wpłacone na rachunek w banku są bezpieczniejsze.
- Na oprocentowanych rachunkach pieniądze stale pracują dla nas.
- Dzięki bankomatom są łatwo dostępne o każdej porze.
- Kartą płatniczą, wydawaną do rachunku bankowego, można płacić w wielu sklepach, hotelach, restauracjach, stacjach benzynowych, ogólnie w punktach handlowo-usługowych.
- Wysyłane przez bank wyciągi z konta pozwalają nam na bieżąco kontrolować finanse.
- Bezpośrednio z konta bankowego można opłacać rachunki, np. za czynsz, prąd, gaz, telefon, telewizję i internet.

Zalety i wygodę posiadania konta bankowego doceniło już 77–78 proc. Polaków. W badaniach przeprowadzonych przez NBP w 2009 r. właśnie tyle osób zadeklarowało, że ma dostęp do własnego lub wspólnego konta

osobistego w banku lub w Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej (SKOK), podczas gdy w 2006 r. dostęp do konta deklarowało 48 proc. Polaków ankietowanych przez NBP.

O CZYM NALEŻY PAMIĘTAĆ, ZAKŁADAJĄC KONTO BANKOWE?

Już od kilku lat posiadanie konta w banku nie jest postrzegane jako luksus, ale jako konieczność. Według danych NBP na koniec czerwca 2010 r. w Polsce prowadzono prawie 33 miliony rachunków bankowych o charakterze konta osobistego.

Przy podejmowaniu decyzji o założeniu konta musimy przede wszystkim zastanowić się, jakiego rodzaju konto jest nam potrzebne: rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy, rachunek oszczędnościowy czy rachunek bieżący.

Konto można założyć na trzy sposoby:

- bezpośrednio w placówce bankowej,
- umawiając się telefonicznie z pracownikiem banku na wizytę, podczas której zostaną załatwione formalności,
- przez internet, na przykład wypełniając bezpieczny formularz.

Przed podpisaniem umowy o prowadzenie konta powinniśmy przede wszystkim zapoznać się z:

- regulaminem konta,
- kosztami prowadzenia konta, czyli tabelą opłat i prowizji.

NUMER RACHUNKU BANKOWEGO, CZYLI MAGIA 26 CYFR

Pełny numer rachunku bankowego składa się z 26 cyfr. Są one odpowiednio pogrupowane: na początku dwie cyfry, odstęp, a potem kolejno sześć grup po cztery cyfry, oddzielonych od siebie spacjami, np.:

11 2222 3333 4444 5555 6666 7777.

Pierwsze dwie pozycje (11) to liczba kontrolna rachunku, wygenerowana głównie na pod-

stawie pozostałych 24 cyfr. Dzięki nim pracownik banku już w chwili składania zlecenia może wychwycić niezgodności w numerze rachunku bankowego. Kolejnych 8 cyfr to numer rozliczeniowy informujący, w którym oddziale lub filii banku jest prowadzony rachunek. Ostatnich 16 cyfr to numer porządkowy konta.

JAKI BANK WYBRAĆ?

Wybór nie jest łatwy, bo w Polsce działa obecnie kilkadziesiąt banków komercyjnych i kilkaset banków spółdzielczych. Każdy z nich reklamuje swoje usługi i produkty jako najlepsze

na rynku. Pamiętajmy jednak, by nie wybierać banku tylko dlatego, że podoba nam się jego atrakcyjne logo czy kampania marketingowa.

Co jest ważne przy wyborze banku:

- do czego potrzebne jest nam konto bankowe,
- wysokość opłat i prowizji za prowadzenie konta, używanie karty płatniczej, przelewy, wpłaty i wypłaty,
- lokalizacja placówek bankowych,
- liczba bankomatów,
- dostępność usług (np. przez internet, telefon, bankomat),
- oprocentowanie konta,
- czy będziemy mogli otrzymać kredyt na preferencyjnych warunkach.

KONTO BANKOWE DLA DZIECKA

Konta bankowe są dostępne nie tylko dla osób pełnoletnich. Istnieje możliwość otwarcia rachunku – w formie subkonta do konta opiekunów prawnych – już dla 13-letniego

dziecka. W ten sposób uczymy je gospodarowania kieszonkowym i przyzwyczajamy do korzystania z usług finansowych.

Zakładając konto młodzieżowe, należy zwrócić uwagę m.in. na:

- koszty prowadzenia konta,
- możliwość braku wymogu regularnych wpływów na konto,
- dostęp do konta przez internet,
- liczbę dostępnych bezpłatnych bankomatów.

PIENIĄDZ BEZGOTÓWKOWY

Najpopularniejszymi bezgotówkowymi instrumentami płatniczymi w Polsce są polecenia przelewu i karty płatnicze, mniej popularne jest polecenie zapłaty, a zupełną nowością jest pieniądz elektroniczny. Obecnie prawie połowa kart płatniczych ma mikroprocesor (standard EMV) i pasek magnetyczny, a już niedługo

wszystkie karty płatnicze emitowane w Polsce będą wyposażone w chip. Większość poleceń przelewu w Polsce jest inicjowana przez bankowość elektroniczną, a zlecenia papierowe są coraz mniej popularne. Pieniądz elektroniczny w Polsce najczęściej funkcjonuje jako przedpłacona karta płatnicza.

Rozróżnia się następujące typy kart płatniczych:

- karty debetowe – wydawane są do rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych, obciążenie następuje bezpośrednio z salda rachunku bankowego,
- karty charge (karty z odroczonym terminem płatności) – ich funkcjonowanie opiera się na zasadzie, że posiadacz karty ma ustalony miesięczny limit wydatków, obciążenie rachunku następuje raz w miesiącu,

- karty kredytowe – do karty przypisane jest konto kredytowe karty z określonym limitem zadłużenia oraz ustalonym okresem bezodsetkowym, w czasie którego zapłata pełnej kwoty wydatków nie wiąże się z zaciągnięciem kredytu,
- karty wirtualne – służące do płatności w internecie.

Warto pamiętać, że kart debetowych czy kredytowych trzeba używać odpowiedzialnie: dbać o to, by osoby postronne nie poznały naszego kodu PIN do karty, a w razie zgubie-

nia lub kradzieży karty niezwłocznie trzeba ją zablokować w banku (warto więc nosić przy sobie numery telefonów, pod którymi możemy zastrzec kartę).

BEZPIECZNE ZAKUPY W SIECI

Jeszcze kilkanaście lat temu mało kto pomyślałby, że zakupy będzie można zrobić przez internet. Tymczasem tylko w 2009 r. towary w sieci kupiło ponad 4 mln Polaków. To pokazuje, że już przyzwyczailiśmy się do tej formy zakupów i coraz częściej z niej korzystamy. Niewątpliwie jest to korzystne

i wygodne, ale pod warunkiem że zachowamy podstawowe zasady bezpieczeństwa, jak np. sprawdzenie certyfikatu strony internetowej sprzedawcy, używanie do płatności w sieci wirtualnych kart płatniczych oraz przelewów z bankowości internetowej.

LOKATA, CZYLI JAK BEZPIECZNIE POMNAŻAĆ OSZCZĘDNOŚCI

Jeśli posiadamy więcej pieniędzy, korzystniejszym sposobem oszczędzania niż zwykły rachunek bankowy jest lokata bankowa. Najpopularniejsze są lokaty: miesięczna, kwartalna, półroczna i roczna. Spotykane są także lokaty jednotygodniowe lub jednodniowe albo

dwuletnie. Inną popularną formą oszczędzania są rachunki oszczędnościowe, gdzie oprocentowanie wzrasta w zależności od wysokości salda. Najczęściej banki oferują lokaty o zmiennym oprocentowaniu, uzależnionym od poziomu stóp procentowych.

GWARANCJA BEZPIECZEŃSTWA PIENIĘDZY

Pieniądze wpłacone na rachunki bankowe są objęte gwarancjami bezpieczeństwa przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny, w skrócie BFG. Oznacza to, że w razie upadłości banku BFG wypłaci nam gwarantowaną

sumę do wysokości 50 tys. euro. W przypadku środków na rachunkach wspólnych (np. współmałżonków) limit gwarancji 50 tys. euro dotyczy każdego ze współposiadaczy rachunku.

Patroni medialni

